Concurs organizat de Școala Gimnazială "Nicolae Russu" Sita Buzăului în parteneriat cu Asociația ASURA, UZPR, ISJ Covasna, MNCR și Primăria comunei Sita Buzăului.

BIBLIOGRAFIE, SUBIECTE MODEL ȘI CRITERII DE EVALUARE

ArtIst, 2025

Materialul de față își propune să fie un sprijin util tuturor elevilor care doresc să participe la Concursul interdisciplinar ArtIst.

BIBLIOGRAFIE

I.SECȚIUNEA

PRIMAR:

a. JUNIOR - clasele II-III

a.1. *Legende istorice*:

a.1.1. Povestea preafrumoasei Dochia, Dumitru Almaș - https://www.youtube.com/watch?v=4RFpozioFY4

a.1.2. Legenda Horei, de Petru Demetru Popescu https://www.youtube.com/watch?v=LYAuoIFXGMk

a.1.3. Dreptatea lui Cuza-

https://www.youtube.com/watch?v=YHJdLMBvtds&t=232s

a.1.4. Mihai Viteazul, Dumitru Almaș - https://www.youtube.com/watch?v=gEJPrOJo5OQ

a.1.5. Condeiele lui Vodă , de Dumitru Almas

- https://www.youtube.com/watch?v=EAOUTzpgLI8

a.2. *Simbolurile ţării*:

a.2.1. Imnul României - primele 3 strofe,

a.2.2. Stema ţării, sigiliul Statului Român

a.2.3. Ziua Naţională a

României,a.2.4. Drapelul

României

a.3. *Imagini cu personalități istorice*:

a.3.1. Mircea cel Bătrân,

a.3.2. Ștefan cel Mare

a.3.3. Vlad Ţepeş,

a.3.4. Mihai Viteazul,

a.3.5. Alexandru Ioan Cuza

b. SENIOR–clasa a IV-a

b.1. Încadrarea anilor în secole, cifre romane

b.2. **Epoca antică:** *Dacii și romanii*

Evaluare: *recunoașterea vestigiilor istorice importante: Columna lui Traian, Tezaurul de la Pietroasele, Colosseumul din Roma precum și a conducătorilor Decebal și Traian, Identificarea categoriilor sociale).*

b.3. Epoca medievală

- Întemeietorii statelor medievale
- Domnitori: Mircea Cel Bătrân, Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul

Evaluare: identificarea personajului istoric și asocierea lui cu un spațiu istoric (Moldova, Țara Românească, Transilvania, București, Suceava, Târgoviște) sau cu o realizare (prima Unire a Țărilor Române; Vaslui, Rovine, Posada etc.).

b.4. Epoca Modernă

- Identificarea personajelor și asocierea cu un spațiu istoric: Cuza Vodă, regele Carol I

II. SECȚIUNEA GIMNAZIU

a. Subsecțiunea - Preistorie și Antichitate:

- **Geto-Dacii** (manual clasa a V-a)**:**
  - ✓ Geții și Dacii, rânduieli, obiceiuri, credințe (manual clasa a V-a);
  - ✓ Burebista (manual clasa a V-a);
  - ✓ Decebal, Războaiele daco-romane (manual clasa a V-a);
  - ✓ Romanizarea (manual clasa a V-a);
- Geto-dacii (manual clasa a VIII-a);
  - ✓ Izvoare istorice despre geto-daci (manual clasa a VIII-a),
  - ✓ Burebista, Decebal, Cucerirea Daciei de către romani (manual clasa a VIII-a),
  - ✓ Sarmizegetusa (manual clasa a VIII-a),
  - ✓ Etnogeneza românească (manual clasa a VIII-a)
  - ✓ Romanitate și creștinism (manual clasa a VIII-a),

b. Subsecțiunea – Evul Mediu:

- Statul medieval românesc:
  - ✓ Formațiuni prestatale românești sec. IX-XIII (manual clasa a VIII-a),
  - ✓ Statele medievale în spațiul românesc (manual clasa a VIII-a),
  - ✓ Instituțiile statului medieval românesc (manual clasa a VIII-a),
- Spațiul românesc și politica de cruciadă târzie de la Mircea cel Bătrân la Mihai Viteazul (manual clasa a VIII-a).
  - ✓ Mircea cel Bătrân,
  - ✓ Alexandru cel Bun,
  - ✓ Iancu de Hunedoara,
  - ✓ Vlad Țepeș,
  - ✓ Ștefan cel Mare,
  - ✓ Mihai Viteazul (Unirea 1600).

c. Subsecțiunea – Epocă Modernă și Contemporană:

- Unirea Principatelor Române (24 ianuarie 1859),
- Regatul României și Războiul de Independență,
- Marea Unire din 1918,
- România, stat comunist.

MODEL SUBIECT
SECŢIUNEA „Artist- junior”

Partea I

1. Completaţi Imnul Naţional al României , adăugând cuvintele care lipsesc:

Deşteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adâncirăa ……..de tirani
Acum ori niciodată croieşte-ţi altă soarte,
La care să se-nchine şi cruzii tăi duşmani.

Acum ori niciodată să dăm dovezi în lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de…….,
Şi că-n a noastre ……..păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de ……..
Priviţi, măreţe……, Mihai, Ştefan, Corvine,
Româna naţiune, ai voştri strănepoţi,
Cu braţele……, cu focul vostru-n vine,
Viaţă-n libertate …….." strigă toţi.

2px7=14

puncte

2**..Identifcaţi legenda şi completaţi spațiile goale cu cuintetele potrivite din paranteză:**

Într-una dintre luptele lui …….cu turcii , acesta a fost biruit şi s-a retras în munţi. Aşa a ajuns în casa bătrânei Vrâncioaia. Aceasta şi-a dat seama că după îmbrăcăminte musafirul ar fi chiar domnul Moldovei. Ea a mers la stână la cei……fii ai săi, îndemnându-i să strângă armata pentru a-l ajuta pe domnitor să se reîntoarcă la luptă. Au ……bătălia datorită feciorilor şi domnitorul le-a oferit acestora drept mulţumire……

Titlul legendei este……

(câștigat,Munții Vrancei, Ștefan cel Mare, șapte)

2px4+3 puncte titlul legendei=11 puncte

3. **Alege varianta corectă**:

3.1.Un soldat de-al lui Ţepeş a fost eliberat de sultan pentru că :

a) era îndrăzneţ
b) s-a luptat bine
c) era isteţ

3.2.Sultanul a vrut să afle de la prizonierul luat de la Țepeș:

a)câți ostași are domnitorul român
b) cum să îl învingă pe Țepeș
c)cu ce arme se luptau românii

3.3. Cuza-Vodă se îmbrăca în straie ţărăneşti şi mergea în târg ca să :
a) îi prindă pe cei care înşelau
b) se simtă şi el ca un ţăran
c) audă ce vorbeau ceilalţi despre el

3.4. Mircea cel Bătrân a însemnat pe săgeţile lui Stroe:
a) Literele S și M
b) o cruce
c) niste cifre

3.5. ”Condeiele lui Vodă” simbolizează:
a) unelte de scris
b) arcuri
c) condeiele îi aparţin lui Vodă, fiindcă la porunca domnitorului, românii vor scrie vârtos pe pielea duşmanilor

3.6.Ostaşul Dragomir a primit amintire de la fiica cea mică înainte să plece la luptă o batistă :
a) Albastră
b) Roşie
c) Albă

2x6= 12puncte

II. Partea a doua

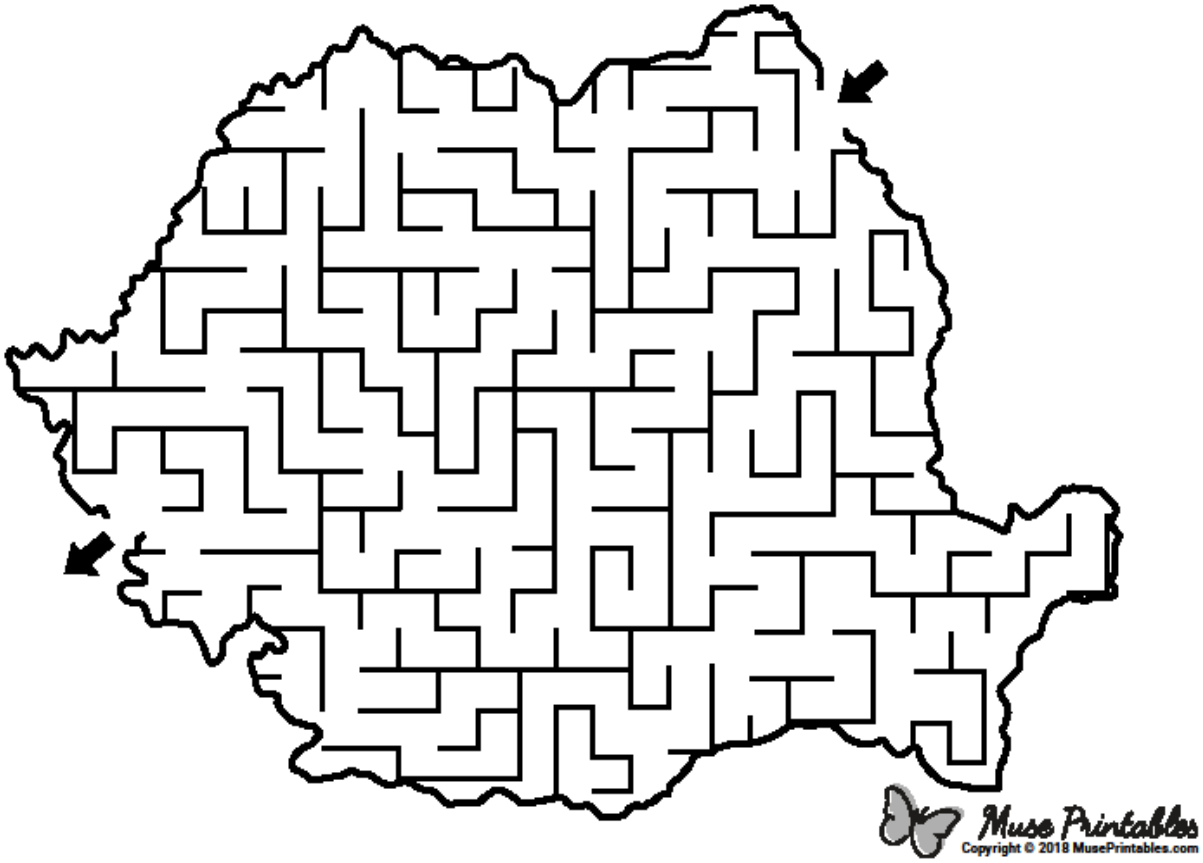
I.Găsiţi toate cuvintele care denumesc însemnele naţionale și enumeraţi-le pe spaţiul următor:

……
……
……
……
……
……
……

2x4 puncte= 8puncte

2. Găseşte traseul potrivit pentru a ieşi din labirint, respectând săgeţile:

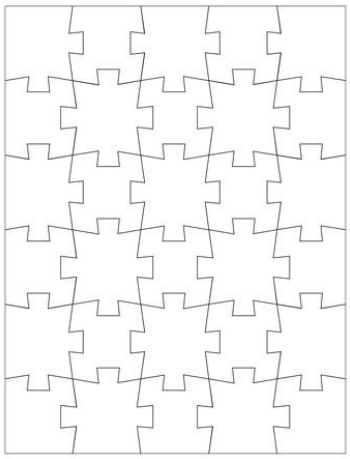

5 puncte

III. Partea a III a

Reconstituiţi imaginea din piesele de puzzle primite şi identificaţi numele domnitorului……

30 p imaginea completata+ 10 p recunoa;terea domnitorului=40 p

10p oficiu

MODEL SUBIECT

SECŢIUNEA „primar –clasa a IV-a”

I.Recunoaşteţi imaginile:

……

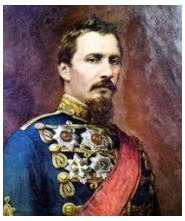
……

1x3=3p

II.Uniți imaginea cu numele conducătorului:

Decebal Ștefan cel Mare Alexandru Ioan Cuza Mihai Viteazul Mircea cel Bătrân Carol I

1x7=7p

III.Alege varianta corectă de răspuns:

1.Geto-dacii făceau parte din neamul:

a) tracilor; b)grecilor; c)germanilor;

2. Ștefan cel Mare a fost conducătorul:

a) Țării Românești b) Transilvaniei c) Moldovei

3. Țara Românească a fost condusă de:

a) Alexandru cel Bun b) Iancu de Hunedoara c) Mircea cel Bătrân

4. Întemeietorul Țării Românești a fost:

a) Dobrotici b) Basarab I c) Bogdan

5. Lupta de la Rovine a avut loc în timpul lui:

a) Mircea cel Bătrân b) Ștefan cel Mare c) Vlad Țepeș

6. Cel care a unit pentru prima dată Ţările Române a fost:

a) Alexandru Ioan Cuza b) Mihai - Viteazul c) Gelu

7. Tributul însemna:
a) o înțelegere militară b) o sumă de bani plătită anual c) prada de război luată de învingător

8.Mircea cel Bătrân s-a luptat cu sultanul turcilor:
a) Mahomed al II –lea b) Baiazid c) Pașa Hassan

9. Cetatea de scaun a Țării Românești a fost la :
a) Suceava b) Iași c) Târgoviște

10. În timpul cărui domnitor apare prima atestare documentare a Bucureștiului?
a) Mircea cel Bătrân b) Vlad Țepeș c) Ștefan cel Mare

2x10p=20p

IV.Realizează corespondența.

Sarmizegetusa	Dragoș-Vodă
Mănăstirea Putna	Basarab I
Bătălia de la Rovine	Roma
Vînătoarea zimbrului	Mihai Viteazul
Columna lui Traian	Unirea de la 1859
Alexandru Ioan Cuza	Mircea cel Bătrân
Călugăreni	Ștefan cel Mare
Posada	Dacia

2x8=16p

V.Adevărat (A) sau fals (F)

Propoziţia	**A**	**F**
1.Pe vremea lui Mircea cel Bătrân s-a construit podul peste Dunăre la Drobeta.		
2. Dragoş a fost întemeietorul Transilvaniei		
3. Molda era căţelusa lui Ştefan cel Mare.		
4. Mircea cel Bătrân a câştigat bătălia de la Rovine.		
5. Vlad Tepeş a fost domnitorul Ţării Româneşti		
6. După fiecare bătălie Ştefan cel Mare construia o şcoală		
7. Vlad Tepeş a realizat Unirea Moldovei cu Ţara Românească.		
8. Carol I a fost primul rege al României.		
9.Basarab I a fost întemeietorul Ţării Româneşti		
10.Unirea realizată de domnitorul Alexandru Ioan Cuza a avut loc la 1 decembrie 1918		

2x10p=20p

VI. Identificați anii și încadrați în secole următoarele evenimente istorice. Ordonați cronologic evenimentele scriind cifra corespunzătoare în căsuțe:

- ☐ Unirea Principatelor Române (an……./secol……..)
- ☐ Marea Unire de la Alba Iulia (an……./secol……..)
- ☐ Primul război dintre daci și romani (an……./secol……..)
- ☐ Lupta de la Vaslui (an……./secol……..)
- ☐ Războiul de Independență (an……./secol……..)
- ☐ Unirea celor trei Țări Române de către Mihai- Viteazul (an……./secol……..)

Identificarea anilor 1x6=6p
Incadrarea in secole 2x6=12p
Ordonarea evenimentelor 1x6=6 p

10 puncte din oficiu

Școala de proveniență ……
……

Prof. coordonator ……
……

Artist
model

I. Alegeţi varianta corectă: 20 puncte

1. Otomanii au atins linia Dunării la sfârşitul secolului:

a) al XVI-lea; b) al XV-lea; c) al XIV-lea; d) al XVII-lea

2. Mircea cel Bătrân a luptat împotriva Imperiului Otoman la:

a) Rovine; b) Vaslui; c) Călugăreni; d) Şelimbăr

3. În 1456, Iancu de Hunedoara îl instalează ca domn în Ţara Românească pe:

a) Vlad Dracul; b) Basarab al II-lea ;c) Radu cel Frumos; d) Vlad Ţepeş.

4. Tratatul de la 20 mai 1595 cu Sigismund Bathory s-a încheiat la:

a)Târgovişte; b) Alba Iulia; c) Bucureşti; d) Braşov.

II. Citiţi cu atenţie afirmaţiile de mai jos. Dacă partea a două explică că este adevărată prima parte notați DA, iar în caz contrar, notați NU. 20 puncte

1.Pentru a contracara pretenţiile Poloniei, Mircea cel Bătrân încheie tratat de alianţă cu Ungaria.

2.Întrucât recunoscuse suzeranitatea lui Vladislav Iagello, Alexandru cel Bun acordă Poloniei sprijin militar la Marienburg.

3.Ca urmare a refuzului de a mai plăti după 1459, tributul de 10.000 de galbeni, Vlad Ţepeş intră în conflict cu otomanii.

4.Victoria lui Mihai Viteazul la Călugăreni a fost posibilă , datorită sprijinului acordat de împăratul Rudolf al II-lea.

III. Citiţi cu atenţie textele de mai jos, apoi răspundeţi cerinţelor: 20 puncte

„Noi, Ştefan voievod, din mila lui Dumnezeu domn al Ţării Moldovei, facem cunoscut domniilor voastre că pe la Boboteaza trecută [sultanul] a trimis în ţara noastră şi împotriva noastră o mare oştire, în număr de 120 000 de oameni(...)Şi noi pentru apărare, am luat sabia în mână, am mers împotriva duşmanilor creştinătăţii, i-am biruit şi i-am călcat în picioare şi pe toţi i-am trecut prin ascuţişul sabiei noastre.(...)Împăratul turcilor şi-a pus în plan să se răzbune(...)şi să supună ţara noastră, care e poarta tuturor creştinilor(...). De aceea ne rugăm de domniile voastre să ne trimiteţi pe căpitanii voştri în ajutor împotriva duşmanilor creştinătăţii(...).”**(Ştefan cel Mare ,Scrisoarea adresată principilor Europei, 25 ianuarie 1475)**

Pornind de la acest text răspundeţi următoarelor cerinţe:

1. Menţionaţi la ce victorie face referire scrisoarea. 2 punct

2. Menționați două motive pentru care Ştefan cel Mare a trimis soli la diferiţi principi creştini . 4 puncte

3. Precizaţi, pe baza textului, importanţa strategică a Moldovei în conflictul antiotoman. 2 punct

4. Precizați o asemănare între politica externă a lui Mircea cel Bătrân şi Vlad Ţepeş. 6 puncte

5.Prezentaţi o acţiune antiotomană a unui voievod român din secolul al XV-lea. 10 puncte

6. Numiți un spațiu istoric și un lider politic din sursa dată 6 puncte

IV. Completaţi spaţiile libere din textele de mai jos cu informaţia corectă: 20 puncte

1. La 7 martie 1395, Mircea cel Bătrân a încheiat tratat de alianţă cu Sigismund regele ……..... 5 puncte

2. „Campania cea lungă" organizată împotriva otomanilor în anii1443-1444" a fost condusă de ……..... 5 puncte

3. Atacul din noaptea de 16/17 iunie 1462 asupra taberei sultanului Mahomed al II-lea a fost organizat de Vlad Ţepeş în apropiere de orașul ..... ……..5 puncte

4. Ștefan cel Mare a domnit între anii ..... 5 puncte

Notă:

- Subiectele au aceeași structură,
- Conținutul evaluat este impus de subsecțiunile concursului,
- Modelul este realizat pentru subsecțiunea "Evul Mediu"

CRITERII DE EVALUARE PENTRU PROBA PRACTICĂ, Secțiunea Gimnaziu

Criterii	**Punctaj**	**Evaluare**		EXAMINATOR		
				50%	100%	0%
1. Încadrarea în tema concursului	5	subiect istoric	5			
2. Calitatea prestației / interpretării / prezentării	30	a. Capacitate de concentrare	5			
		b. Calitatea și nivelul de energie	5			
		c. Abilitatea de a răspunde stimulilor exteriori	10			
		d. Calitatea expresivității corporal - vocale	10			
3. Recuzită - Costume, decor	20	Caracteristicile costumului, decorului, materialului suport.	10			
		Ascunderea identității sub puterea costumului, crearea personajului	10			
4. Originalitate	30	Inovație în folosirea resurselor deja existente (IZVOARE ISTORICE)	10			
		Originalitate	10			
		Creativitate în interpretare	10			
5. Respectarea timpului (maxim 20 minute)	5		5			
Of.	10		10			
				Total:		

NUME și PRENUME examinator: _____

Echipajul _____

CRITERII DE EVALUARE PENTRU PROBA PRACTICĂ

Secțiunea – primar

Nr. cr.	Criteriile de evaluare	Subcriterii	Punctaj maxim	Punctaj total criteriu
1.	Respectarea tematicii concursului		10	10
2.	Calitatea prestației/interpretării	a) Trăirea intensă a ceea ce joacă/ cântă/recită/prezintă b) Armonizarea interpretării actorilor/interpreților c) Împletirea armonioasă a elementelor verbale cu cele nonverbale și paraverbale d) Stăpânirea emoțiile	10 10 10 5	35
3.	Realizarea contactului cu publicul		5	5
4.	Recuzită/ costume/decor	a) Recuzită b) Costume c) Decor	5 15 5	25
5.	Originalitate		10	10
6.	Respectarea timpului (maximum 20 min.)		5	5
7.	Oficiu		10	10
8.	Punctaj total			100